

ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΥΠΡΟΥ - ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Ποινική Έφεση Αρ.: 123/2026)

30 Σεπτεμβρίου 2026

[Μ. ΑΜΠΙΖΑΣ, ΣΤ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ-ΜΕΣΣΙΟΥ, Ι. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ, Δ/ΣΤΕΣ]

ΚΕΒΟΡΚ ΤΟΝΤΙΑΝ,

Εφεσείων,

ν.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

Ε. Χριστοφορίδου (κα) για Φοίβος, Χρίστος Κληρίδης Δ.Ε.Π.Ε., για τον
Εφεσεύοντα

Ν. Γρηγορίου (κα) για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για την
Εφεσίβλητη

ΑΜΠΙΖΑΣ, Δ.: Η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ομόφωνη και
θα δοθεί από την Χριστοδουλίδου-Μέσσιου, Δ.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ-ΜΕΣΣΙΟΥ, Δ.: Ο εφεσεύοντας παραδέχτηκε
πρωτόδικα μία κατηγορία για κλοπή κατά παράβαση των **Αρθρων**

255 και 262 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 όπως έχει τροποποιηθεί. Σύμφωνα με τα γεγονότα που τέθηκαν ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ο εφεσεύοντας την 1.1.2026 έκλεψε ένα ποδήλατο αξίας €700, ένα κράνος αξίας €150 και ένα ζευγάρι παπούτσια αξίας €100 ιδιοκτησίας του παραπονούμενου και τα οποία είχαν τοποθετηθεί έξω από οικία φιλικού του προσώπου. Όπως λέχθηκε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ο εφεσεύων είχε ποινικό μητρώο, πλείστες υποθέσεις στις οποίες καταδικάστηκε αφορούσαν ληστείες, διαρρήξεις, κλοπές, κακόβουλη ζημιά, αλλά και επιθέσεις και κατοχή ναρκωτικών ουσιών.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το ποινικό μητρώο του κατηγορούμενου, το 2015 είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση και του επιβλήθηκαν διαδοχικές ποινές συνολικής διάρκειας 3 ½ ετών. Το 2018 σε ποινή φυλάκισης 6 ετών, το 2019 σε μέγιστη ποινή φυλάκισης 10 μηνών και το 2020 του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης για διάφορα αδικήματα με μέγιστη εκείνη των 18 μηνών. Το 2021 του επιβλήθηκε εκ νέου ποινή φυλάκισης 3 μηνών με 3ετή αναστολή και το 2022 του επιβλήθηκαν ποινές φυλάκισης με μέγιστη ποινή τα 2 έτη. Ενώ του είχε απονεμηθεί χάρη και αποφυλακίστηκε, το 2023 καταδικάστηκε και πάλι σε 8 μήνες φυλάκιση και τέλος το 2025 καταδικάστηκε σε ποινές φυλάκισης με μέγιστη την ποινή των 12 μηνών.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν ανέστειλε την ποινή φυλάκισης των 10 μηνών που του επέβαλε, αφού έλαβε υπόψη του όλα τα γεγονότα που αφορούσαν την υπόθεση, το ποινικό του μητρώο αλλά και τις προσωπικές του περιστάσεις.

Με την υπό κρίση έφεση επιδιώκεται ανατροπή της πρωτόδικης απόφασης. Με τέσσερις λόγους έφεσης ο εφεσείοντας προβάλλει ότι η ποινή φυλάκισης που του επιβλήθηκε είναι έκδηλα υπερβολική και δυσανάλογη προς τη φύση και τη βαρύτητα του αδικήματος που παραδέχτηκε (2^{ος} λόγος έφεσης), δεν λήφθηκαν επαρκώς υπόψη οι προσωπικές του περιστάσεις και οι μετριαστικοί και ελαφρυντικοί παράγοντες που συγκεντρώνει στο πρόσωπό του με αποτέλεσμα να μην σταθμιστούν ορθά στα πλαίσια εξατομίκευσης της ποινής (3^{ος} λόγος έφεσης) όπως επίσης προβάλλεται ως λανθασμένη η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου να μην αναστείλει την ποινή φυλάκισης που του επιβλήθηκε (4^{ος} λόγος έφεσης). Με τον πρώτο λόγο έφεσης ο εφεσείοντας αποδίδει στο πρωτόδικο Δικαστήριο σφάλμα αρχής κατά την επιμέτρηση της ποινής καθότι δεν έλαβε υπόψη του ουσιώδες και αντικειμενικό γεγονός, ειδικότερα την ενεργοποίηση της εναπομείνουσας ποινής φυλάκισης των 107 ημερών που είχε ανασταλεί με Προεδρική χάρη υπό όρους και τώρα θα ενεργοποιηθεί, με αποτέλεσμα να του επιβληθεί δυσανάλογη ποινή προς το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης.

Πρόσφατα, στην απόφασή μας **Μ.Α. κ.α. v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ.α.**, Ποινικές Εφέσεις 216/2022 και 221/2022, ημερομηνίας 25.2.2026, είχαμε την ευκαιρία να συνοψίσουμε τη νομολογία σε σχέση με τις αρχές που εφαρμόζει το Εφετείο, αναφορικά με εφέσεις που αφορούν το ύψος της ποινής που επιβάλλεται από πρωτόδικο Δικαστήριο. Σημειώσαμε σχετικά τα ακόλουθα:

«Η πάγια αρχή της νομολογίας είναι ότι το Εφετείο δεν κρίνει πρωτογενώς το ύψος της ποινής αλλά εξετάζει κατά πόσο αυτή

εντάσσεται στο πλαίσιο που καθορίζεται από τη νομολογία και που αρμόζει στα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης (**Ζ.Α.Η. v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, Ποινική Έφεση 137/2022 κ.ά., ημερομηνίας 8.11.2024).

Στην υπόθεση **ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ v. ΜΥΛΩΝΑΣ**, Ποινική Έφεση 65/2017, ημερομηνίας 14.12.2018, επαναλήφθηκαν οι αρχές που διέπουν το ζήτημα της εξουσίας προς επανακαθορισμό επιβληθείσας πρωτοδίκως ποινής ως τέθηκαν σε σχετικό απόσπασμα στην **ΚΥΠΡΙΖΟΓΛΟΥ κ.ά. v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, Ποινική Έφεση Αρ. 53/2017 κ.ά., ημερομηνίας 15.12.2017:

«Οι βασικές αρχές που διέπουν το ζήτημα της εξουσίας επέμβασης του Εφετείου επί επιβληθείσας πρωτοδίκως ποινής, επαναλαμβάνονται στη σχετικά πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, **SELMANI K.A. v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, Ποινικές Εφέσεις 235/2013 και 236/2013, ημερομηνίας 5.10.2016, όπου λέχθηκαν τα εξής:

«Είναι πάγια νομολογημένο ότι το Εφετείο δεν κρίνει πρωτογενώς το ύψος της ποινής, καθότι ο καθορισμός της ποινής αποτελεί ευθύνη του πρωτόδικου δικαστηρίου. Σε δεύτερο βαθμό, εξετάζεται αν η ποινή εντάσσεται στα πλαίσια τα οποία καθορίζονται από τη νομολογία και τα οποία αρμόζουν προς τα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Η έφεση δεν αποσκοπεί στον επανακαθορισμό της ποινής, αλλά στον έλεγχο της ορθότητάς της. Η επάρκεια δε της τιμωρίας καταδικασθέντος κρίνεται υπό το φως του συνόλου των γεγονότων που άπτονται της ποινής. Το Εφετείο έχει εξουσία επέμβασης μόνο όπου η επιβληθείσα ποινή, αντικειμενικά κρινόμενη, είναι είτε έκδηλα

ανεπαρκής, είτε έκδηλα υπερβολική. Στις περιπτώσεις αυτές εναπόκειται στο Εφετείο ο καθορισμός της αρμόζουσας ποινής. Επέμβαση του Εφετείου χωρεί επίσης όπου διαπιστώνεται σφάλμα αρχής. (**Γεωργίου ν. Αστυνομίας** (1991) 2 Α.Α.Δ. 525, **Γενικός Εισαγγελέας ν. Αβρααμίδου** (1993) 2 Α.Α.Δ. 355, **Γενικός Εισαγγελέας ν. Λάμπρου** (2009) 2 Α.Α.Δ. 686, **Χρίστου Μιχαήλ ν. Αστυνομίας, Ποιν. Εφ. 130/2013, ημερ. 16.5.2014, και Αναστάσιος Φραγκίσκου ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Εφ. 222/2014, ημερ. 25.11.2015).**»

Στις υποθέσεις **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ν. ZANETTOU ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ**, (2000) 2 Α.Α.Δ. 304, **HARRINGTON JULIAN ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, (2007) 2 Α.Α.Δ. 531 και **JOANNOU & PARASKEVAIDES LTD ν. ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, (2009) 2 Α.Α.Δ. 435 έγινε παραπομπή σε παλαιότερη νομολογία αναφορικά με τους λόγους που μπορούν να καταδείξουν ανεπάρκεια της ποινής, συμπεριλαμβανομένης και της εσφαλμένης καθοδήγησης του Δικαστηρίου ως προς τα γεγονότα. Χαρακτηριστικά, στην **ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗ** (ανωτέρω), αναφέρθηκε ότι στην παλαιότερη **PHILIPPOU ν. REPUBLIC**, (1983) 2 C.L.R. 245 «γίνεται ριζική ανάλυση των παραγόντων που επενεργούν στον καθορισμό της επάρκειας της ποινής». Στην **PHILIPPOU** (ανωτέρω), η λανθασμένη καθοδήγηση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς τα γεγονότα θεωρήθηκε ως αυτοτελής λόγος ο οποίος δικαιολογεί την επέμβαση του Εφετείου στον καθορισμό της ποινής.

Στην πρόσφατη απόφασή μας **ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ν. IVAN ZHEL YAZKOV**, Ποινική Έφεση 64/2025, ημερομηνίας 9.10.2025 σημειώσαμε τα πιο κάτω αναφορικά με τον τρόπο ελέγχου από το Εφετείο ποινών φυλάκισης και αναστολής:

«Στην υπόθεση **LYUDMILA SOKOLOVA ν. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**, Ποινική Έφεση 100/2023, ημερομηνίας 11.9.2023 έχουν λεχθεί τα ακόλουθα:

«Ως επισημαίνεται στην υπόθεση **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Καραολή**, Ποινική Έφ. αρ. 230/2019, ημερ. 27/4/2021:

«Ειδικά σε σχέση με τον έλεγχο του τρόπου άσκησης της εξουσίας του πρωτόδικου Δικαστηρίου, αναφορικά με την αναστολή ποινής φυλάκισης, σε συνάρτηση με την κείμενη νομοθεσία, εναπόκειται στο Δικαστήριο που έχει την ευθύνη επιβολής της ποινής να λάβει υπόψη, στην κάθε περίπτωση, τις περιστάσεις της υπόθεσης και του αδικοπραγούντα, με σκοπό να αποφασίσει κατά πόσο ενδείκνυται η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής. Στο πλαίσιο αυτό το πρωτόδικο Δικαστήριο οφείλει να συνυπολογίσει όλους τους παράγοντες, έχοντας υπόψη την εγκληματική συμπεριφορά του αδικοπραγούντος από τη μια και τις προσωπικές του περιστάσεις από την άλλη.

Η ευχέρεια που παρέχει ο Νόμος για αναστολή εκτέλεσης της ποινής είναι ευρεία, με το εκδικάζον Δικαστήριο να έχει την ευθύνη επιβολής της ποινής, περιλαμβανομένης της επιλογής για αναστολή της εκτέλεσής της. Κατά την εξέταση του ζητήματος σημαντικό ερώτημα είναι κατά πόσο η ανασταλείσα ποινή θα αντικατοπτρίζει την αντικειμενική σοβαρότητα του αδικήματος

και θα εξυπηρετήσει τους πολλαπλούς σκοπούς της τιμωρίας. Είναι στη βάση των πιο πάνω αρχών που εξετάζεται ο τρόπος που άσκησε την πιο πάνω εξουσία του το πρωτόδικο Δικαστήριο για να διατάξει αναστολή της εκτέλεσης της ποινής. Το Εφετείο δεν επεμβαίνει εκτός αν διαπιστωθεί ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο έχει υποπέσει σε λανθασμένη κρίση στη βάση της λογικής και των καθιερωμένων αρχών της νομολογίας (**Σ.Π. ν. Αστυνομίας, Αστυνομία ν. Βρυώνης, Ποινικές Εφέσεις αρ. 92/2017 και 93/2017, ημερ. 19/7/2019 και Αστυνομία ν. Μιχαήλ, Ποινική Έφεση αρ. 78/2019, ημερ. 15/10/2020**).

Ο περί της **Υφ' Όρου Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλάκισεως εις Ορισμένας Περιπτώσεις Νόμος του 1972, Ν.95/1972**, θεσπίστηκε έτσι ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα διεύρυνσης του περιθωρίου επιείκειας προς ένα πρόσωπο με απόφαση για αναστολή της επιβληθείσας ποινής φυλάκισης. Ο εν λόγω Νόμος τροποποιήθηκε αρχικά με το **Ν.41(Ι)/1997**, ο οποίος περιόρισε σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να διατάξει αναστολή της εκτέλεσης ποινής φυλάκισης καθιστώντας τις προϋποθέσεις ανελαστικές. Συναρτάτο δηλαδή με την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων, είτε στο πρόσωπο ενός κατηγορουμένου, είτε στις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος. Ακολούθησε στη συνέχεια η τροποποίηση του με τον **Ν.186(Ι)/2003** μέσω του οποίου η διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου για αναστολή της ποινής φυλάκισης έχει διευρυνθεί, έτσι ώστε αυτή αποφασίζεται, εάν δικαιολογείται, στη βάση του συνόλου των περιστάσεων της υπόθεσης και των προσωπικών περιστατικών του

κατηγορουμένου (**Κωνσταντίνου ν. Αστυνομίας (2009) 2 Α.Α.Δ. 583**).»

Όπως έχει τονισθεί την υπόθεση **ΑΓΓΕΛΟΣ ΙΩΣΗΦ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, (2012) 2 Α.Α.Δ. 930:

«Εναπόκειται στο δικαστήριο που έχει την ευθύνη επιβολής της ποινής να λάβει υπόψη στην κάθε περίπτωση τις περιστάσεις της υπόθεσης και οποιεσδήποτε προσωπικές περιστάσεις που αφορούν στον συγκεκριμένο κατηγορούμενο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την οικογένεια του με σκοπό να αποφασίσει κατά πόσο ενδείκνυται η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής. Αυτό βέβαια συνεπάγεται την εκ νέου θεώρηση των συνθηκών διάπραξης του αδικήματος και των προσωπικών περιστάσεων του κατηγορούμενου και την απόδοση «διπλής βαρύτητας» σε όλους τους σχετικούς με το αδίκημα και του αδικοπραγούντα παράγοντες - είτε επιβαρυντικούς είτε μειριαστικούς - οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την απόφαση του δικαστηρίου για την αναστολή ή όχι της ποινής. Θεωρούμε ότι κατά την εξέταση του ζητήματος, σημαντικό ερώτημα είναι κατά πόσο η ανασταλείσα ποινή θα αντικατοπτρίζει την αντικειμενική σοβαρότητα του αδικήματος και θα εξυπηρετήσει τους πολλαπλούς σκοπούς της τιμωρίας.»

Στην υπόθεση **ΔΑΦΝΗ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**, Ποινική Έφεση 121/2017, ημερομηνίας 21.9.2017, έχουν αναφερθεί τα ακόλουθα:

«Είναι γνωστές οι αρχές με βάση τις οποίες το Εφετείο μπορεί να επέμβει σε επιβληθείσα πρωτοδικώς ποινή. Το είδος και το ύψος της αρμόζουσας ποινής αποτελεί ευθύνη του Πρωτοδικου Δικαστηρίου. Το Εφετείο επεμβαίνει μόνο όταν διαπιστωθεί ότι η ποινή, αντικειμενικά κρινόμενη, είναι αποτέλεσμα σφάλματος αρχής ή έκδηλα ανεπαρκής ή έκδηλα υπερβολική.

Ειδικά σε σχέση με τον έλεγχο του τρόπου άσκησης της εξουσίας του πρωτοδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αναστολή ποινής φυλάκισης, σε συνάρτηση με την κείμενη νομοθεσία, εναπόκειται στο Δικαστήριο που έχει την ευθύνη επιβολής της ποινής να λάβει υπόψη στην κάθε περίπτωση τις περιστάσεις της υπόθεσης και του δράστη με σκοπό να αποφασίσει κατά πόσο ευδεικνύεται η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής. Όπως αναφέρθηκε στην **Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας (2012) 2 Α.Α.Δ. 930**, αυτό συνεπάγεται την εκ νέου θεώρηση του αδικήματος και των προσωπικών περιστάσεων του κατηγορούμενου και την απόδοση «διπλής βαρύτητας» σ' όλους τους σχετικούς με το αδίκημα και τον αδικοπραγούντα παράγοντες - είτε επιβαρυντικούς είτε μετριαστικούς - οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την απόφαση του δικαστηρίου για την αναστολή ή όχι της ποινής. Θεωρώ ότι κατά την εξέταση του ζητήματος, σημαντικό ερώτημα είναι κατά πόσο η ανασταλείσα ποινή θα αντικατοπτρίζει την αντικειμενική σοβαρότητα του αδικήματος και θα εξυπηρετήσει τους πολλαπλούς σκοπούς της τιμωρίας.

[.]

Η αρχή της αποτρεπτικότητας, ως παράγοντας που αφορά την ποινή, έχει ευρύτερη υπόσταση της ειδικής αποτροπής και έχει σκοπό να αποτρέψει άλλους επίδοξους δράστες από τη διάπραξη

των επιδίκων αδικημάτων (βλ. **Ανδρονίκου ν. Δημοκρατίας (2008) 2 Α.Α.Δ. 486**).»

Ξεκινούμε από τον πρώτο λόγο έφεσης, ο οποίος πραγματεύεται το γεγονός ότι κατά τον χρόνο επιβολής της ποινής, δεν τέθηκε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου το γεγονός ότι λόγω της νέας καταδίκης του εφεσείοντα θα ενεργοποιείτο αυτοδικαίως η εναπομείνασα ανασταλείσα ποινή φυλάκισης διάρκειας 107 ημερών η οποία είχε προηγουμένως ανασταλεί υπό όρους δυνάμει Προεδρικής χάρης και θα εκτιόταν διαδοχικά με την ποινή που επιβλήθηκε στην υπό κρίση υπόθεση.

Είναι η θέση του εφεσείοντα ότι η παράλειψη αυτή, είχε ως αποτέλεσμα το πρωτόδικο Δικαστήριο να προβεί στην επιμέτρηση της ποινής χωρίς να έχει ενώπιόν του όλα τα ουσιώδη και αντικειμενικά δεδομένα. Όπως αναφέρει η συνήγορός του, η ενεργοποίηση ανασταλείσας ποινής είτε αυτή προέρχεται από δικαστική αναστολή, είτε από Προεδρική χάρη αποτελεί παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής καθότι μπορεί να επηρεάσει τη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου ως προς το ύψος της επιβαλλόμενης ποινής.

Ο εφεσίβλητος αποδέχεται ότι πράγματι το γεγονός δεν είχε τεθεί ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Υποστηρίζει, όμως ότι την υποχρέωση ενημέρωσης είχε τόσο ο εφεσείων όσο και ο εφεσίβλητος.

Στην **ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ν. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**, Ποινική Έφεση 30/2021, ημερομηνίας 19.10.2021, την οποία και οι δύο συνήγοροι

πραγματοεύονται στις αντίστοιχες αγορεύσεις τους, έχουν σημειωθεί τα εξής:

«Αποτελεί αποδεκτό γεγονός ότι δεν τέθηκε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου το δεδομένο της Προεδρικής χάρης. Η Κατηγορούσα Αρχή πρωταρχικά οφείλει να θέτει ενώπιον του Δικαστηρίου που θα επιβάλει ποινή όλα τα δεδομένα που ισχύουν, τόσο αναφορικά με προηγούμενες καταδίκες όσο και με αναστολές που δόθηκαν είτε από το Δικαστήριο, είτε με Προεδρική χάρη. Από την άλλη και ο εφεσείων οφείλει να θέσει στο Δικαστήριο όλα τα γεγονότα και στοιχεία που έχει εις γνώση του και μπορούν να επηρεάσουν την ποινή που θα του επιβληθεί.

Υπάρχει όμως το δεδομένο ότι με την νέα καταδίκη του εφεσεύοντα θα ενεργοποιηθεί ποινή φυλάκισης 197 ημερών η οποία είχε ανασταλεί με Προεδρική χάρη υπό όρους. Αυτό, σύμφωνα με τη νομολογία δεν μπορεί παρά να ληφθεί υπόψη από το Εφετείο (**Γρηγορίου ν. Δημοκρατίας (2009) 2 Α.Α.Δ. 628, Ηρακλέους ν. Αστυνομίας (2007) 2 Α.Α.Δ. 327, Αποστόλου ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ. 196/2018, ημερομηνίας 4.4.2019, Ηρακλέους ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. 175/2018, ημερομηνίας 15.5.2019, και Χρίστου ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ. 151/2020, ημερομηνίας 18.5.2021).**

Το Εφετείο στα πλαίσια της παρούσας έφεσης εξετάζει όχι κατά πόσο η επιβληθείσα ποινή είναι ορθή ή όχι ως ποινικό μέτρο, αλλά κατά πόσο το πρωτόδικο Δικαστήριο θα επέβαλλε διαφορετική ποινή αν γνώριζε για την ανασταλείσα με Προεδρική χάρη ποινή.»

Στην υπόθεση **ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΡΑΝΤΖΙΔΗΣ v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**, Ποινική Έφεση Αρ. 63/2022, ημερομηνίας 26.10.2022 έχουν επίσης λεχθεί τα ακόλουθα:

«Η αυτόματη ενεργοποίηση ανασταλείσας περιόδου φυλάκισης μπορεί να έχει, ανάλογα με τα περιστατικά, καταλυτική σημασία όχι μόνο ως προς το εύρος ποινής φυλάκισης που ενδέχεται να επιβληθεί, αλλά και στο κατά πόσο η φυλάκιση είναι η ορθή επιλογή. Στην **Παπαχρίστου v. Αστυνομίας (2007) 2 Α.Α.Δ. 62**, φυλάκιση δύο μηνών αντικαταστάθηκε με πρόστιμο γιατί «υπό τις ειδικές περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, ήταν υπερβολική. Και τούτο διότι υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, ουσιαστικά ένεκα του προαναφερόμενου αδικήματος, ο εφεσείων θα εκτίσει συνολική ποινή φυλάκισης περίπου 16 μηνών». Ενεργοποιείτο δηλαδή ανασταλείσα περίοδος φυλάκισης 14 μηνών. Στην **Γεωργίου v. Αστυνομίας (2007) 2 Α.Α.Δ. 155**, οι ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης, σε συνάρτηση με το μεγάλο χρονικό διάστημα που είχε παρέλθει από το χρόνο τέλεσης των αδικημάτων μέχρι την επιβολή της ποινής, οδήγησαν το Εφετείο, «Εξαντλώντας τα περιθώρια επιείκειας» να παραμερίσει ποινή φυλάκισης έξι μηνών, που είχε συνέπεια την ενεργοποίηση περιόδου φυλάκισης, που μπορεί να υπολογιστεί ότι ήταν ιδιαίτερα μεγάλη.

Αναμφίβολα το γεγονός ότι με την επιβολή ποινής φυλάκισης η περίοδος φυλάκισης των 361 ημερών θα ενεργοποιείτο αυτόματα, ήταν παράμετρος που θα έπρεπε να είχε αντίκτυπο στην κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου και δεν μπορεί παρά να ληφθεί υπόψη από το Εφετείο (**Σωτηριάδου v. Αστυνομίας (2009) 2 Α.Α.Δ. 356** και **Χρίστου v. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ.151/2020**,

ημερ. 18.5.2021). Επομένως, ό,τι ενδιαφέρει είναι η ορθότητα της επιβληθείσας ποινής λαμβάνοντας υπόψη τη συνέπεια της αυτόματης ενεργοποίησης στην περίπτωση επιβολής ποινής φυλάκισης που, επαναλαμβάνουμε, δεν ήταν υπόψη του πρωτόδικου Δικαστηρίου.»

Ακόμα πιο πρόσφατα, το Εφετείο στην απόφασή του **ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ν. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**, Ποινική Έφεση 204/2023, ημερομηνίας 13.11.2023, σημείωσε τα ακόλουθα:

«Στην υπόθεση **Ηρακλέους ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ. 175/2018, ημερ. 15.5.2019**, αναφέρονται τα ακόλουθα σχετικά:

«Έχοντας εξετάσει τα δεδομένα, παραμένει ως αντικειμενικό γεγονός ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν γνώριζε, διότι δεν είχε αναφερθεί το δεδομένο, ότι στον εφεσεϊόντα είχε δοθεί προεδρική χάρη, υπό τον όρο ότι θα ενεργοποιείτο συγκεκριμένη περίοδος φυλάκισης εάν δεν πληρούσε τους όρους της προεδρικής χάριτος - αναστολής. Αυτό το αντικειμενικό δεδομένο δεν τίθεται τώρα ούτε εξετάζεται στη βάση υπαιτιότητας από οποιαδήποτε από τις δύο πλευρές. Αναμφίβολα αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση της Κατηγορούσας Αρχής να τηρεί ορθά το φάκελο ενός κατηγορουμένου ώστε να αναφέρει στο πρωτόδικο Δικαστήριο όλα τα δεδομένα τα οποία ισχύουν τόσο από πλευράς προηγούμενων καταδικών, όσο και από πλευράς αναστολών που είχαν δοθεί είτε από το Δικαστήριο είτε, όπως στην περίπτωση του εφεσεϊόντα, δυνάμει προεδρικής χάρης.

Αποτελεί ταυτόχρονα υποχρέωση και του ίδιου του εφεσείουτα να αναφέρει οτιδήποτε είναι σε γνώση του που αφορά τα δικά του προσωπικά δεδομένα, που περιλαμβάνουν βεβαίως και προηγούμενες υποθέσεις και καταδίκες.

Όμως όπως έχει αναφερθεί, στο τέλος της ημέρας είναι αντικειμενικό το κριτήριο και από τη στιγμή που το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν είχε υπόψη του αυτό το δεδομένο, ότι υπήρχε δηλαδή προεδρική χάρη η οποία λόγω της μεταγενέστερης εγκληματικής συμπεριφοράς του εφεσείουτα θα ενεργοποιείτο η ποινή φυλάκισης, δεν μπορεί παρά να ληφθεί υπόψη από το Εφετείο, τόσο στη βάση της νομολογίας που έχει αναφερθεί όπως οι **Γρηγορίου ν. Δημοκρατίας (2009) 2 Α.Α.Δ., 628, Ηρακλέους ν. Αστυνομίας** (ανωτέρω), αλλά και στη βάση της πρόσφατης απόφασης του Εφετείου αυτού στην **Παναγιώτης Αποστόλου ν. Αστυνομίας, Ποινική Έφεση αρ. 196/18 ημερομηνίας 4/4/2019**. Στην τελευταία αυτή υπόθεση επαναλήφθηκε η σχετική νομολογία, αφορούσε δε σε παρόμοια περίπτωση ανασταλείσας με προεδρική χάρη ποινής, που δεν είχε γνωστοποιηθεί στο πρωτόδικο Δικαστήριο.

Το αντικειμενικό αυτό δεδομένο δεν μπορεί να εξουδετερωθεί στη βάση των όσων έχει αναφέρει η ευπαίδευτος συνήγορος για την εφεσίβλητη Δημοκρατία, είτε διότι δεν αναφέρθηκε ούτε από τον εφεσείουτα, είτε διότι δεν αναφέρθηκαν κάποιες άλλες υποθέσεις που προηγούνταν της υπόθεσης στην οποία επιβλήθηκε η πρωτόδικη ποινή. Ένα Δικαστήριο όταν επιβάλλει ποινή πρέπει να γνωρίζει όλα τα αντικειμενικά δεδομένα είτε υπέρ είτε εναντίον ενός κατηγορούμενου.

Αυτονόητο είναι ότι το Εφετείο δεν εξετάζει τώρα κατά πόσο η επιβληθείσα ποινή είναι ή όχι ορθή ως ποινικό μέτρο. Εκείνο που τελεί υπό κρίση είναι η πιθανότητα το πρωτόδικο Δικαστήριο να επέβαλλε διαφορετική ποινή, σ' ό,τι αφορά την έκταση της εάν ήταν κοινωνός όλων των παραμέτρων που λαμβάνονται υπόψη».

Τα ίδια έχουν λεχθεί και στις ακόμα πιο πρόσφατες αποφάσεις του Εφετείου **ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ κ.α. ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ.α.**, Ποινικές Εφέσεις 235/2023, 246/2023, ημερομηνίας 19.7.2024, στις οποίες μάλιστα το Εφετείο σημείωσε με αποδοκιμασία το γεγονός ότι το φαινόμενο αυτό, να μην αναφέρονται ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου τυχόν ανασταλείσες ποινές φυλάκισης λόγω Προεδρικής χάρης, φαίνεται να λαμβάνει ολοένα και πιο μεγάλες διαστάσεις και δυστυχώς δεν υπάρχει άλλος τρόπος αντιμετώπισής του παρά την παρέμβαση του Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου στην πρωτόδικη απόφαση.

Το γεγονός παραμένει πως δεν είχε ενημερωθεί το πρωτόδικο Δικαστήριο για την παλαιότερη Προεδρική χάρη και τους όρους υπό τους οποίους είχε δοθεί. Εάν είχε ενημερωθεί θα ακολουθούσε πιθανώς διαφορετική πορεία ως προς το ύψος της ποινής που επέβαλε ως έχει λεχθεί στην υπόθεση **ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ** (ανωτέρω).

Αναμφίβολα το γεγονός ότι με την επιβολή ποινής φυλάκισης η περίοδος φυλάκισης των 107 ημερών θα ενεργοποιείτο αυτόματα, ήταν παράμετρος που θα έπρεπε να είχε αντίκτυπο στην κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου και δεν μπορεί παρά να ληφθεί υπόψη από το Εφετείο (**ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ** (ανωτέρω) και **ΧΡΙΣΤΟΥ ν. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**,

Ποινική Έφεση 151/2020, ημερομηνίας 18.5.2021). Επομένως, ό,τι ενδιαφέρει είναι η ορθότητα της επιβληθείσας ποινής λαμβάνοντας υπόψη τη συνέπεια της αυτόματης ενεργοποίησης στην περίπτωση επιβολής ποινής φυλάκισης που, επαναλαμβάνουμε, δεν ήταν υπόψη του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Κρίνουμε ότι ακόμα και υπό αυτές τις περιστάσεις, η ποινή της φυλάκισης ήταν αναπόφευκτη. Η φύση του αδικήματος και το ποινικό μητρώο του Εφεσείοντα δεν άφηναν άλλη επιλογή. Ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο αναγνώρισε τα ελαφρυντικά του εφεσείοντα και ειδικότερα την παραδοχή του, την απολογία του, την αξία της κλαπείσας περιουσίας, την αποζημίωση του θύματος, τη συμφιλίωση του θύματος με τον εφεσείοντα, τα προβλήματα υγείας του, αλλά και τα προβλήματα υγείας της μητέρας του την οποία ο ίδιος φροντίζει, τα δύσκολα παιδικά του χρόνια αλλά και το γεγονός ότι υπήρξε στο παρελθόν χρήστης ναρκωτικών ουσιών, συνήθεια την οποία φέρεται να έχει διακόψει. Από την άλλη, ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο τόνισε την ανάγκη για γενική αποτροπή λόγω της έξαρσης των αδικημάτων, που σχετίζονται με το αδίκημα που παραδέχθηκε. Ορθά επίσης υπογράμμισε ότι στην περίπτωση του εφεσείοντα η ανάγκη για ειδική αποτροπή φαντάζει αδήριτη. Όπως σημείωσε, ο εφεσείοντας πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της προηγούμενης δεκαετίας στη φυλακή για αδικήματα διαρρήξεων και κλοπών διαφόρων βαθμών σοβαρότητας. Μέσα από το ιστορικό του διαγράφεται ένα μοτίβο παραβατικής συμπεριφοράς με ροπή σε συγκεκριμένα αδικήματα το οποίο δεν φαίνεται προς το παρόν να υποχωρεί ή να αναχαιτίζεται παρά τον χρόνο που διένυσε εντός του σωφρονιστικού συστήματος. Ορθά, κατέληξε, ότι τα ελαφρυντικά του μπορούν να επηρεάσουν μόνο το

ύψος της ποινής που να του επιβληθεί αλλά όχι το είδος της και ορθά κατέληξε ότι η αρμόζουσα ποινή για τον εφεσείοντα είναι αυτή της φυλάκισης.

Ούτε οι προσωπικές περιστάσεις του εφεσείοντα θα μπορούσαν να συνδράμουν ώστε να επιλεγεί άλλου είδους ποινή. Το ποινικό του μητρώο το οποίο έχουμε περιγράψει ανωτέρω, δεν μπορούσε να οδηγήσει το Δικαστήριο σε άλλο συμπέρασμα, παρά το ότι η επιείκεια που θα μπορούσε διαφορετικά να επιδειχτεί, είχε περιοριστεί σε ουσιαστικό βαθμό. Και όση συμπάθεια και αν δικαιολογείται για τα όσα βίωσε ο εφεσείων στην παιδική του ηλικία, δεν θα μπορούσαν, στις περιστάσεις της υπόθεσης, να δικαιολογήσουν άλλη ποινή, ούτε το ύψος της επιβληθείσας ποινής θα μπορούσε να κριθεί έκδηλα υπερβολικό.

Το αδίκημα που παραδέχθηκε ο κατηγορούμενος και του επιβλήθηκε ποινή στην υπό κρίση υπόθεση, έλαβε χώραν την 1.1.2026. Ο εφεσείοντας το 2025 καταδικάστηκε σε ποινές φυλάκισης με μέγιστη εκείνη των 12 μηνών. Οι πλείστες υποθέσεις στις οποίες καταδικάστηκε αφορούσαν αδικήματα ληστειών, διαρρήξεων και κλοπών.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ της αναστολής της ποινής που επέβαλε. Κρίνουμε ότι και σε αυτό το πλαίσιο ενήργησε μέσα στα ορθά πλαίσια και η κατάληξή του ήταν απόλυτα δικαιολογημένη. Ποινή φυλάκισης μπορεί να ανασταλεί ώστε να δοθεί μια περαιτέρω ευκαιρία στον καταδικασθέντα για αναμόρφωση εκτός των φυλακών, με το ενδεχόμενο της ενεργοποίησης

σε περίπτωση παραβίασης των όρων της αναστολής συνήθως να επενεργεί ανασταλτικά για τη διάπραξη νέου αδικήματος. Το ποινικό μητρώο του εφεσεύοντα κάθε άλλο παρά συνηγορούσε υπέρ της αναστολής. Περαιτέρω, ακόμα μια φορά στο παρελθόν είχε λάβει Προεδρική χάρη και αδικοπραγήσε επιστρέφοντας στη φυλακή, ενώ στην προκειμένη περίπτωση, διέπραξε τα αδικήματα της παρούσας υπόθεσης μετά που του απονεμήθηκε χάρη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Η συνολικότητα της ποινής είναι θεμελιακή αρχή που εφαρμόζεται κατά την επιβολή ποινής. Υπαγορεύει ότι η τιμωρία δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη ως προς τη συνολική ποινική ευθύνη του καταδικασθέντα. Όχι μόνο στα πλαίσια της υπόθεσης που εκδικάζεται, αλλά και με αναφορά σε υποθέσεις που λαμβάνονται υπόψη ή που έχει ήδη καταδικαστεί και του επιβλήθηκε ή και εκτίει ποινή (βλ. **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**, (2004) 2 Α.Α.Δ.). Ωστόσο, παράμετρος που δεν πρέπει να παραγνωρίζεται είναι ότι η ποινή που θα επιβληθεί, δεν πρέπει να είναι τέτοια που να δημιουργεί στον κατηγορούμενο το αίσθημα ότι δεν τιμωρήθηκε για την αδικοπραξία του και γενικότερα την εντύπωση ότι μπορεί κάποιος να αδικοπραγεί χωρίς ουσιαστικές συνέπειες. Ότι εφόσον έχει αδικοπραγήσει, θα είναι δυνατόν άλλες αδικοπραγίες του, έστω μικρότερης σοβαρότητας, να απορροφηθούν από τη σοβαρότερη εξαλείφοντας κάθε συνέπεια.

Το είδος της ποινής που επέβαλε το πρωτόδικο Δικαστήριο, με τα δεδομένα που είχαν τεθεί ενώπιόν του, είναι απρόσβλητο. Έλαβε υπόψη του τα γεγονότα της υπόθεσης και τους υπόλοιπους

μετριαστικούς παράγοντες. Ορθά αποφάσισε να επιβάλει ποινή φυλάκισης και ορθά έκρινε ότι δεν θα έπρεπε να την αναστείλει.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο επιμέτρησε την ποινή που θα επέβαλλε έτσι ώστε για τις επίδικες αδικοπραξίες του ο εφεσείων να εκτίσει ποινή φυλάκισης για 10 μήνες. Η πραγματικότητα όμως ήταν ότι με την αυτόματη ενεργοποίηση, θα εκτίσει ποινή φυλάκισης για ακόμα τρεις περίπου μήνες.

Υπό τις περιστάσεις, η επέμβαση του Εφετείου καθίσταται επιβεβλημένη. Η επιβληθείσα ποινή μειώνεται σε έξι μήνες φυλάκιση, Σε αυτή την έκταση ο λόγος έφεσης 1 επιτυγχάνει, ενώ οι λόγοι έφεσης 2, 3 και 4 απορρίπτονται.

Δραττόμαστε της ευκαιρίας να επαναλάβουμε την πρόσφατη υπόμνηση στην **ΧΡΙΣΤΟΥ** (ανωτέρω) και την **ΦΡΑΝΤΖΙΔΗΣ** (ανωτέρω) ότι αποτελεί πρωταρχική ευθύνη της Κατηγορούσας Αρχής να πληροφορήσει σχετικά το Δικαστήριο που θα επιβάλει ποινή και ότι, παράλληλα, αποτελεί και υποχρέωση του ίδιου του κατηγορούμενου, να αναφέρει οτιδήποτε το οποίο θα μπορεί να επηρεάσει την κρίση του Δικαστηρίου αυτού. Δεν ήταν η πρώτη φορά που το Ανώτατο Δικαστήριο, εντοπίζοντας τέτοιες παραλείψεις, αναφέρθηκε στο καθήκον, κυρίως της Κατηγορούσας Αρχής, να αναφέρει στο εκδικάζον Δικαστήριο τα γεγονότα που σχετίζονται με ανασταλείσα ποινή του κατηγορούμενου για να ληφθούν υπόψη κατά την επιβολή της νέας ποινής. Στην δε **ΦΡΑΝΤΖΙΔΗΣ** (ανωτέρω) το Ανώτατο Δικαστήριο σημείωσε επίσης το γεγονός ότι τέτοιου είδους παραλείψεις συνεχίζουν να παρατηρούνται με αμείωτη συχνότητα. Ενίοτε

στοιχειοθετούν τον μόνο λόγο της έφεσης κατά της ποινής, που θα ήταν αχρείαστη εφόσον ασκείτο η δέουσα επιμέλεια κατά την πρωτόδικη διαδικασία και επιβαλλόταν η αρμόζουσα ποινή.

Η έφεση επιτυγχάνει. Η επιβληθείσα ποινή μειώνεται σε έξι μήνες φυλάκιση. Κατά τα λοιπά, η πρωτόδικη απόφαση παραμένει ως έχει.

Μ. ΑΜΠΙΖΑΣ, Δ.

ΣΤ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ-ΜΕΣΣΙΟΥ, Δ.

Ι. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ, Δ.